

PAMĚŤ

část II:

epizodická a sémantická paměť
deklarativní a procedurální paměť
amnézie

mimořádná paměť
paměť v každodenním životě
autobiografická paměť
očitá svědectví
teorie schémat

ZÁVĚREČNÝ TEST

- Test obsahuje celkem **15 položek** s časovým limitem **20 minut**. Správná odpověď je vždy hodnocena 1 bodem. U položek s možností zatrhnout právě jednu správnou odpověď je za nesprávnou odpověď část bodu odečítána (u položek s 5 možnostmi je odečteno 0,25 bodu; se 4 možnostmi 0,33 bodu atd.) U ostatních typů položek (přiřazování, zatržení všech platných odpovědí) nejsou nesprávné odpovědi penalizovány; za správně odpovězenou je však považována pouze taková položka, kde jsou zatrženy všechny platné odpovědi či správně přiřazeny všechny dvojice. Neodpovězená položka je vždy hodnocena 0 body. Počet získaných bodů za test se ihned po uložení testu zapíše do poznámkového bloku. Do vyhodnocení svého testu můžete nahlédnout po skončení testu u vyučující/ho. Při odpovídání na položky a přesunu mezi nimi nebud'te prosím netrpěliví při načítání stránek testu a neklikejte vícekrát ani nepoužívejte tlačítka ECS, Reload apod. Pro úspěšné složení kolokvia je nutno získat **10 bodů z 15**.

CHUNKS

VED * RON * IK * DON * EM * ÁR * ÁD

VEDRO NIKDO NEMÁ RÁD

Chunking je v psychologii proces, kterým jsou jednotlivé informace spojeny dohromady ve smysluplný celek.

26051973

26.05.1973

.--./.-/--./-//.---/.//..-/--./-./-./-./

P A M E T J E U Z A S N A

paměť jako soustava systémů

paměť (dlouhodobá)

deklarativní
(explicitní)

nedeklarativní
(implicitní)

sémantická
(fakta)

epizodická
(události)

mediální temporální lalok
diencefalon

procedurální dovednosti
(např. motorické, percepční,
kognitivní)

striatum

priming
(percepční,
sémantický,...)

neokortex

podmiňování

emocionální
reakce
|
amygdala

kosterní
svalstvo
|
cerebellum

neasociativní učení
(habituaace,
senzitivace,...)

reflexní dráhy

EPIZODICKÁ A SÉMANTICKÁ PAMĚŤ

- Tulving 1972
- **epizodická** paměť – ukládání událostí a poznatků o nich, osobní minulost; autoetické vědění
- **sémantická** paměť – fakta, znalosti o světě, významy slov, pravidla...
- doklady z neuropsychologických studií, studie se zobrazovacími technikami

Rozdíl mezi epizodickou a sémantickou pamětí je nyní definovaný v pojmech subjektivního prožívání, které doprovází operace systému kódování a vybavování.

DEKLARATIVNÍ A PROCEDURÁLNÍ PAMĚŤ

- Tulvingův třetí systém dlouhodobé paměti – procedurální
- Cohen a Squire (1980) –
deklarativní vs **nedeklarativní** paměť
 - ▶ deklarativní – explicitní, “vím, že ...” - sémantická a epizodická
 - ▶ nedeklarativní – implicitní; různé typy: procedurální (“vím, jak...”), podmiňování, priming, habituace...

PAMĚŤ V KAŽDODENNÍM ŽIVOTĚ

- posun od metafory skladiště k metafoře korespondence
- ekologická validita laboratorních výzkumů
 - reprezentativnost
 - zobecnitelnost
- předmět zkoumání, metoda a prostředí studií

AMNÉZIE

- retrográdní vs. anterogádní amnézie

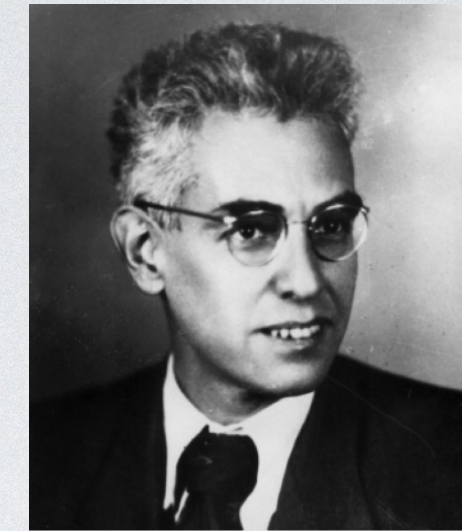

Henry Molaison (1926 - 2008)

- významně častěji postižena deklarativní paměť oproti procedurální
- metodologické problémy u studie amneziků

MIMOŘÁDNÁ PAMĚŤ

- Lurija: Malá kniha o velké paměti (1973)

- mnemonici – někdy vrozené schopnosti, často ale uplatnění strategií
(hyperthymesie: A.J. - dr. James McGaught)

HIGHLY SUPERIOR AUTOBIOGRAPHICAL MEMORY

AUTOBIOGRAFICKÁ PAMĚŤ

- paměť na události vlastního života
- kalendář událostí
- deníkové záznamy
- 3 úrovně autobiografické paměti
 - životní období
 - obecné události
 - vzpomínky vázané k události
- časový faktor
 - infantilní amnézie
 - vzpomínkový boom (dospívání a raná dospělost)

Zábleskové vzpomínky

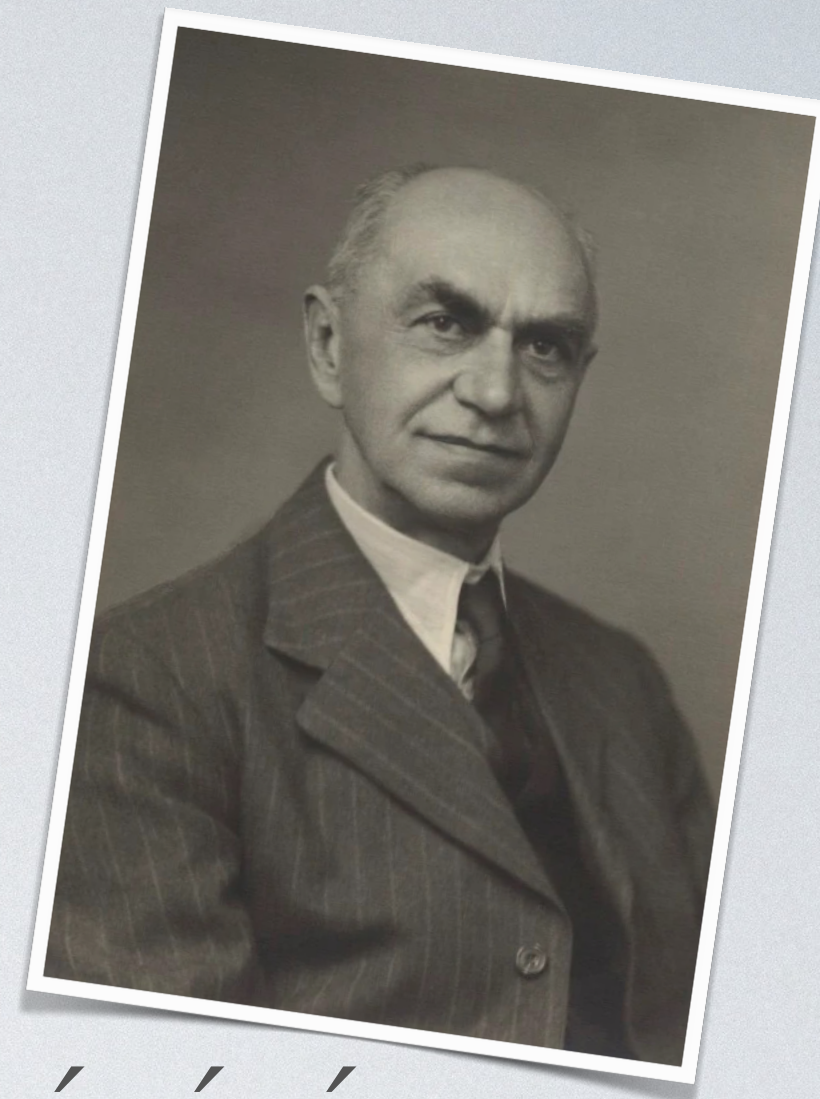
- ❖ události, které jsou překvapivé a zvýší úroveň aktivace organismu
- ❖ vzpomínky jsou uchovány mnohem detailněji (vztah mezi emocionálností prožitku a živostí vzpomínek)
- ❖ zapamatování: zdroje, místa, co subjekt dělal, emocií, následné reakce
- ❖ nižší objektivní přesnost vzpomínek
- ❖ časté opakování

OČITÁ SVĚDECTVÍ

- faktory zkreslení
 - konfirmační zkreslení
 - snaha vyhovět tazatelům
 - vliv emočního stavu
 - metoda dotazování
 - uspořádání identifikace pachatele
- základní a rozšířené kognitivní interview
- spolehlivost **svědecké výpovědi** – experimenty Loftusové, Millera a Burnsové (1978)

TEORIE SCHÉMAT

- Bartlett (1920) – vybavování celých textů
- příběhy, které vyvolávaly konflikt mezi obsahem příběhu a očekáváním zkoumaných osob
- kulturně podmíněné pochopení, očekávání a předchozí znalosti měly vliv na reprodukci
- zapamatování a vybavení ovlivňují **schémata**
 - organizované struktury mentálních reprezentací lidí, objektů, událostí nebo situací pomáhající nám při kognitivních operacích

